

KINEČIAI NIEKAD NEIŠSIZADĖSIA SINKIANGO

NATO VALSTYBIŲ SUCEMENTAVIMAS BUS SUNKIAUSIAS JAV UZDAVINYS

Prasidėjo Nato diplomatų pasitarimai

PARYŽIUS. — Keturtdienį prancūzų ministeris pirminikas Pompidou savo kalboje prancūzų laikraštiniukų pietų metu, pareiškė, kad Prancūzija reikalauja Nato reformų.

Iš Washingtono pranešama, kad naujoji administracija greitu laiku pradės diplomatinius žygius Europoje, norėdama išsiaiškinti kokiais keliais galima būtų atstatyti sąjungininkų vienybę.

Šiandieną Washingtono lankosi Olandijos užsienio reikalų ministeris Luns, kuris turėjo pasikalbėjimą su valstybės sekretoriumi Dean Rusk.

Pasiruošimai konferencijai

Visi šitie pasitarimai yra daromi norint pasiruošti Nato valstybių ministerių konferencijai, kuri įvyks kita mėnesį Paryžiuje.

Norima šioje konferencijoje išspręsti visus klausimus, kurie šiandien skiria senus draugus ir sąjungininkus. Naujasis britų užsienio reikalų ministras, pabaigęs pasitarimus su italų ministru Saragat, išleido bendrą pareiškimą, kuriame žadama bendradarbiauti siekiant Nato vienybės ir karinės galybės.

Britų naujoji vyriausybė turi planą, pagal kurį penkis didžiosios Nato valstybės sudarytų direktorią, kuri tvarkytų ir būtų atsakinga už branduolinių ginklų strategiją Nato ribose.

Atominės strategijos klausimai

Jau daug laiko Europos kraštai pavydžiai stebėjo, kad vienišasis Nato valstybių atominis ginklas valdytojas yra JAV. Europos valstybės bijo, kad karo atveju Amerika gali jų neginti, kol priešas nepagrąšins tiesioginiai pečiai Amerikai.

Amerika, nenorėdama, kad atominiai ginklai per daug po pasaulį pasklistų, nepritarinama žiūrėjo į savo sąjungininkų bandymus tapti atominėmis galybėmis.

Politiškai šitoks sprendimas pastūmėtų nedidele laisve pradėjusius džiaugtis rytinės Europos kraštus atgal į sovietų glėbį.

Gen. Rene Barrientos - Bolivijos valdžia

LA PAZ, Bolivija. — Maiklas ir kariuomenės sukilimas, kuris privertė pabėgti Bolivijos prezidentą Paz, pagaliau nusiramino. Kariuomenės vadas, generolas Obando, kuris buvo laikinai paėmęs valdžią, pasitraukė iš naujo prezidento pasisveikinimo buvęs Paz laikais viceprezidentas generolas Barrientos.

Senajam prezidentui pabėgus į Peru, Bolivijoje dar vyko kovos tarp sukilusių ir senosios valdžios šalininkų. Kovose žuvo 40 asmenų. Daug buvo sužeista.

Robert Kennedy, naujai išrinktas senatorius iš New Yorko, pildo savo rinkimų metu duotas pažadas. Jis tuoj aplankė Washingtono gynybos sekretorių Robert S. McNamara (dešinėje), prašydamas, kad nebūtų uždaryta Brooklynje karo laivų statykla. Kartu su Kennedy buvo nurykę sen. Jacob Javits (kairėje) ir New Yorko mэрas Robert Wagner (antras ir kairės).

GOLDWATERI SUTRIUSKINUS KILOGINČAI RESPUBLIKONŲ PARTIJOJE

Kas kaltas dėl didelio pralaimėjimo?

Didelis demokratų laimėjimas JAV rinkimuose sukėlė, kaip ir reikėjo tikėtis, didelių ginčų pralaimėjusių respublikonų tarpe. Goldwaterio rėmėjai, jo padėjėjai atskirų valstijų komitetuose ir pats iš Goldwaterio šalininkų sudarytas tautiškis respublikonų partijos komitetas, visi kaltina nuosaikiuosius respublikonus, kad jie mažai prisidėjo prie Goldwaterio kampanijos.

Nixono kaltinimai

Buvęs viceprezidentas Nixonas, kuris labai daug dirbo priešrinkiminėje kampanijoje, važinėjo po visą kraštą sakydamas kalbas, kad ketvirtadienį spaudos konferencijoje užpuolė New Yorko gubernatorių Nelson Rockefellerį, kad šis tyčiomis nepadėjęs Goldwateriui, o dabar džiaugiasi jo pralaimėjimu. Nixonas pridėjo, kad dabar nėra jokių vilčių, kad Rockefelleris galėtų užimti respublikonų partijoje vadovaujančią vietą.

Goldwateris perskėlė partiją

Rockefelleris atsakydamas Nixonui pareiškė, kad Goldwaterio nominavimas perskėlė respublikonų partiją. Daugelis nuosaikiųjų ir progresyviųjų respublikonų protestavo ir kovoję Goldwaterio nominavimą, tačiau tas nieko negelbėjo. Rockefellerio nuomone dabar yra pats laikas sugrįžti prie senųjų respublikonų partijos principų, ant kurių partija buvo sukurta.

Kova dėl vadovybės

Nixonas pranešauja, kad ateities respublikonai išmes Goldwaterį iš vadovaujančios pozicijos. Dėl įtakos respublikonų partijoje turės prasidėti politinė kova tarp atskirų partijos sparnų — kraštutinių dešiniųjų, kuriems atstovauja golwaterininkai ir liberalių nuosaikiųjų, kurių pusėje yra Seranton, Romney, ir visa eilė mažiau žinomų, bet greitai partijos gyvenime kylančių žvaigždžių. Respublikonai gubernatoriai jau kalba apie reikalingą susirinkti ir apsvaistinti ateities partijos kelius. Pasitarimai vedami ir tarp tų respublikonų, kurie laimėjo senato ar atstovų rūmų vietas.

Eisenhoweris turi vilčių

Senas respublikonas, buvęs prezidentas Eisenhoweris pareiškė spaudai, kad jo nuomone respublikonai pralaimėjo, nes pasiūlė balsuotojams klaidingą programą. Respublikonų partija neturėtų būti laikoma vien turtingųjų ir privileijuotų partija. Jis mano, kad nors partija skaudžiai pralaimėjo, reikia turėti viltes, kad ateityje ji vėl atsistots ant kojų.

VĒLIAUSIOS ZINIOS

Vakar Čikagoje išėjo streikuoti apie 1700 Fordo bendrovės darbininkų. Automobilų darbo unija praneša, kad nepavyko susitarti su Fordo atstovais dėl vietinių darbo sąlygų. Bendrovės kalbėtojas pranešė, kad jo manymu, streikas visiškai be pagrindo.

Naujasis Pietų Vietnamo ministras pirmininkas Huong vakar kalbėjo per radiją į tautą, prašydamas rimties ir drausmės. Jis prašė duoti jam ir jo vyriausybei laiko susitvarkyti ir pradėti darbą. Iš Saigono pranešama, kad ten jau prasidėjo demonstracijos prieš dviejų dienų senumo vyriausybę.

Erdvių tyrinėjimo agentūra iššovė naują satelitą "Explorer". Vakar išsautas satelitas pasiekė orbitą ir skrenda aplink žemę rinkdamas davinius apie meteoritų įtaką žemei.

Kremliuje sovietų komunistų vadas Brežnevas pasakė kalbą, kurioje tarp kitų dalykų kalbėjo apie Amerikos rinkimų rezultatus. Jo nuomone, Amerikos žmonėms nusibodęs šaltasis karas ir jie nori taikos. Šalia Brežnevo sėdėjo Kinijos ministras pirmininkas Chou en LLai.

JAV ir Kambodijos santykiai įtempti

PHNOM PENH, Kambodija. — Amerikiečiai Kambodijoje bijo, kad kiekvienu metu gali nutrukti santykiai tarp JAV ir Kambodijos. Santykiai kasdien blogėja ir vyriausybės galvos prino Sihanouk pareiškimai darosi vis labiau nukreipti prieš JAV. Santykiai pablogėjo nuo to laiko, kai Amerika nutraukė Kambodijai teikiamą karinę ir ekonominę paramą. Tada prasidėjo Vietnamo pasienyje nesuipratimai ir Kambodija pradėjo draugystę su komunistine Kinija ir šiaurės Vietnamu. Kambodijos vyriausybė pagrąsino, kad įvyks dar kokiama susisaukdymu Kambodijos — Vietnamo pasienyje, Kambodija nutrauks su JAV diplomatinius santykius, pripažins šiaurės Vietnamo vyriausybę ir komunistų slapta valdžią Pietų Vietnamo.

PHNOM PENH, Kambodija. — Amerikiečiai Kambodijoje bijo, kad kiekvienu metu gali nutrukti santykiai tarp JAV ir Kambodijos. Santykiai kasdien blogėja ir vyriausybės galvos prino Sihanouk pareiškimai darosi vis labiau nukreipti prieš JAV. Santykiai pablogėjo nuo to laiko, kai Amerika nutraukė Kambodijai teikiamą karinę ir ekonominę paramą. Tada prasidėjo Vietnamo pasienyje nesuipratimai ir Kambodija pradėjo draugystę su komunistine Kinija ir šiaurės Vietnamu. Kambodijos vyriausybė pagrąsino, kad įvyks dar kokiama susisaukdymu Kambodijos — Vietnamo pasienyje, Kambodija nutrauks su JAV diplomatinius santykius, pripažins šiaurės Vietnamo vyriausybę ir komunistų slapta valdžią Pietų Vietnamo.

OSTERSUND, Švedija. — Miesto taryba nutarė įsteigti miesto parke specialias vietas šunims "pašlėti". Pastatytos cementinės penkių pėdų platumo dėžės ir pripildtos smėlio. Viduryje stovi cementinis stulpas. Šunies naujus patogumus labai mėgstą.

KINEČIŲ KOMUNISTAI SVEIKINA KREMLIAUS VADUS ŠVENTĖS PROGA

Perspėja, kad Sinkiang yra kinų žemė

MASKVA. — Šiandien Sovietų Sąjunga švenčia savo 47 metų revoliucijos sukaktuvę, kurių paminėti suvažiavo komunistai iš viso pasaulio. Delegaciją atsiuntė ir komunistinė Kinija. Septynius komunistus kinus aerodrome pasitiko naujasis sovietų ministras pirmininkas Kosyginas. Kinų delegacijai vadovauja ministras pirmininkas Chou en Lai.

Amžina draugystė

Pekingo radijas paskelbė tektelę telegramą, kurią Sovietų Sąjungos vyriausybei pasisuntė namie likę kiniečių komunistai: partijos pirmininkas Mao Tze Tung, prezidentas Chu Teh ir kt. Telegramoje kiniečiai siūnia silčiausias ir nuosirdžiausias sveikinimus ir kviečia artimai susijungti. Sako: "tegyvuoją amžinas, nesusilaužomas draugiskumas tarp kiniečių sovietų liaudies. Tegu imperialistai, vadovaujami JAV dreba iš baimės prieš mūsų stiprią vienybę".

Neatiduos Sinkiang

Sie gražūs žodžiai buvo truputį sugadinti kitu kinų pareiškimu apie Sinkiang provinciją. Kiniečiai rašo, kad "Sinkiang yra nedidoma, šventa didžiosios kinų tėvynės dalis". Jie ešą nenorę nė vieno colio svetimos žemės, tačiau ir savo neatiduosią nė colio. Šitais žodžiais kiniečių vada dar kartą patvirtina, kad be ideologinių skirtumų tarp sovietų ir kinų, dar yra ir rimtų teritorinių ginčų. Sinkiangui Uighuri yra buvęs autonominis vietas. Šis centralinės Azijos kraštas, turi apie 6 milijonus gyventojų, kurių dauguma yra uighurai, visai ne kiniečių kilmės, bet musulm tikėjimo azijatai.

Daug žemės turtų

Provincija pasižymi dideliais metalo turtais. Joje randamas uranijus ir kiti strateginiai svarbūs metalai. Sakoma, kad čia esama ir žibalo. Sinkiangui provincijoje kiniečiai atliko savo pirmosios atominės bombos bandymą. Šitos srities paminėjimas kiniečių sveikinimo telegramoje paliudija apie grumtynes einančias Azijoje tarp dviejų komunistinių milžinų.

Zinios iš Kinijos kalba apie labai skubų ir įtemptą Sinkiangui provincijos kolonizavimą. Čia vežami ir prievarta įkurdinami kinų jaunuoliai visam gyvenimui. Jie čia gyvena pusiau karinėje drausmėje.

Panašiai, kaip sovietai gabena savo žmones į Aziją plėsti naujų dirvonų, taip kinai siūnia kiniečius iš rytų į vakarus, į sovietų pasienį.

Britų diplomato nuomonė

Keturtdienį Londone viename priėmimo kalbėjo buvęs britų ministras pirmininkas Sir Alec Douglas-Home. Jis savo kalbą skyrė nagrinėti kinų-sovietų santykiams. Priėmimo dalyvavo ir sovietų ambasadorius Londone Aleksander Soldatovas. Home juokaudamas patarė ambasadoriui gerai įsidėmėti jo žodžius.

Home nuomone jėgos balansas Azijoje krypta į rytus, kur neturtingi ir gausūs kiniečiai jau pradeda ieškoti erdvės savo plėtimuisi. Kinų įsiveržimas į Tibetą ir Indijos užpuolimas yra šito veržimosi pavyzdžiai. Kinų

IŠ VISO PASAULIO

LUSAKA. — Zambijos prezidentas Kaunda, vos jo kraštui gavus nepriklausomybę, pradėjo kelionę po užsienį. Jis aplankys 10 kraštų ir kelionėje užtruks šešias savaites.

ISTANBUL, Turkija. — Bulgarijos laivai plaukiant Bosphoro sąsiauriu, iš jo į vandenį iššoko trys bulgarai ir atplaukę į Turkijos pusę, pasiprašė politinio prieglobščio.

CALCUTTA. — Indijos policija pirmadienį beramindama studentų minią vieną iš jų nušovė ir keliolika sužeidė. Jau kelios dienos, kai Orissa provincijoje vyksta neramumai ir plėšimai. Vienoje vietoje buvo sudegintas policijos namas ir apstumdyti policininkai.

ROMA. — Italijos komunistų partijos vadas Luigi Longo išgyrė nuverstą Chrusčiova, sakydamas, kad jis už savo darbus nusipelnė garbingos vietos istorijoje. Jo nuopelnai ešą asmenybės kulto panaikinimas ir sugrąžinimas teiseso viety gyvenime. be to, 20 kongreso darbų įkvėpimas ir jo vedimas.

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė pranešė, kad vykstančios derybos tarp prancūzų ir kiniečių. Kinai nori pirkti iš Prancūzijos vieną milijoną tonų kviečių. Pranešama, kad kiti Europos bendros rinkos nariai pritaria šitam Prancūzijos biznui su komunistine Kinija.

BONNA. — Vakarų Vokietija šiuo metu neplanuoja užmegsti diplomatinių santykių su Izraelio valstybe, praneša užsienio reikalų ministerija. Vokiečiai bijo, kad arabų valstybės atsikeršydamos nepripažintų rytinės Vokietijos.

HAVANA, Kuba. — Trečiądienį buvo sušaudyti trys kubiečiai, kurie bandė pabėgti laivu iš Kubos. Jie bevogdami laivą, buvo nušovę jo kapitoną. Teismas visus nubaudė mirties bausme.

BERLYNAS. — Sovietų Sąjunga įspėja, kad sovietai neatsako už saugumą tų keleivių, kurie naudosis nauja britų oro susisiekimo linija be Rytų Vokietijos pritarimo. Naujai pradėta linija tarp Londono ir Berlyno pažeidžia Rytų Vokietijos oro teises.

LIETUVOS INŽINIERIAI

Sovietinis režimas susirūpinęs inteligentų dalyvavimu partiniame ar ideologiniame darbe. Tuo tikslu partija atlieka sociologinius tyrimėjimus, ji išsiuntinėja anketas ir vėliau pagal "Komunistą" (9 nr.) paskelbtus duomenis, jau stebima, kas žmogų džiugina ir kuo jis nepatenkintas. Šiuo atveju komunistų partijos Kauno miesto komitetas buvo išsiuntinęs anketas miesto inžinieriams. Gavo 950 atsakymus. Partinio žurnalo nuomone, samta "daug puikių, nuostabių žmonių". Esą jų dalis mėgsta ideologinį darbą, jų interesai platus, nes jie skaita ne tik "Komunistą" ar "Mokslų ir techniką", bet ir kai kuriuos rašytojus, kaip Dreiserį, Čechovą ar Galsworthy.

Tų 959 apklaustųjų amžius: 447 dar neturi 30 metų, nuo 30 iki 40 metų buvo 368 žmonės ir tik 146 Kauno inžinieriai buvo peržengę 40 metų amžių. Dauguma tų inžinierių — 511 — baigę Kauno Politechnikos institutą.

Anketos duomenys ryškiai atskleidė vieną tiesą: nors dauguma inžinierių — jauno amžiaus, jie visi patyrę komunistinio auklėjimo svorį, bet įvairiose darbovietėse dirbančių inžinierių 25-30% (ar daugiau) nusišalinę nuo visuomeninio (kitais žodžiais — ideologinio, agitacinio) darbo. Kai kurie inžinieriai, būdami partijos nariais ar kandidatais, pernelyg apsikrovę įvairiomis pareigomis. Štai pavyzdys: vienas inžinierius yra agitatorium, prof. sąjungos vietos komiteto pirmininku, savisaipos kasos pirmininku, draugiškojo teismo nariu, rajono Tarybos deputatu, Mokslinės draugijos, Raudonojo Kryžiaus ir "Zalgirio" draugijos nariu. Klausimas: ar tiek pareigų eimas inžinierius gali deramai atlikti savo fesiogines pareigas?

Pasirodo, kad Kauno inžinieriai nėra linkę pasinerinti į grynai agitacinę — propagandinę, partijos vadovaujamą veiklą. Tokiam darbe inžinierių dalyvauja tiek mažai, kad tai, "Komunisto" teigimu, jau kelia rimtą susirūpinimą. Iš 959 apklaustųjų žmonių vos septintoji dalis — 134 yra "žinijos" draugijos nariai. Didžiąją dalį, žinoma, agitacinio turinio paskaitų teperskaitė vos 2-3 aktyvieji "žinijos" nariai — inžinieriai. Toks rūpestis reikšia, kad artimoje ateityje įvairių specialybių inžinieriai bus vertiami aktyviau jungtis į grynai agitacinį, su specialybe ar mokslu mažai bendro turintį darbą.

Anketos duomenys atskleidė jaunų inžinierių nuotaikas — jos abejingos ir irzlios. Inžinieriai viskuo nepatenkinti. Jie atvirai nurodo, kad vadinamas visuomeninis darbas negali būti suderintas su jų asmeniniais interesais, kad jis kliudąs jų tiesioginiam darbiui ir kad dėl to nekyląs jų intelektualinis lygis. Čia būdingas vienas 20 m. amžiaus inžinierės atsakymas: "tik aš pati sugebu kelti savo

Is New Yorko gautas nuotraukos pavogtos kalbos brangenybės. Priešais šioje nuotraukoje matoma, kaip, kaip ir Jack Murphy, daktaras. Jis turi sukurti specialią viltų vertybę. Policija turėtų išsiaiškinti, kad šioje savo nagus buvo pritaikię prie minėtos vertybės.

intelektualinį lygį — be išorinių veiksnių. Tai stebime reiškinį — pavogtos Lietuvos inteligentų kraštui tų "išorinių veiksnių", jiems tas partinis ar ideologinis darbas nemielas. Dėl to jie susiduria su partijos priekaištais — o, su tais inžinieriais negalima kalbėti apie pareigų valstybei... Su jais reikės padirbėti, pagal "Komunistą", tekisą jų tarpe propaguoti "revoliucines tradicijas, demaskuoti buržuazinę ideologiją ir... juos įtraukti į aktyvią, visuomeninę veiklą".

Tai rimti priekaištai. Partija nesudoroja su inžinieriais, o iš kitos pusės stebime grynai tarnybinę netvarką. Pvz. iš apklaustųjų inžinierių tik 30% dirba pagal paskyrimą arba ilgą laiką vienoje įmonėje. Tai jau rimtas priekaištas režiminei valdžiai, kuriai, atrodo, sunku išsikaupti iš biurokratiškos pailniavų. (E)

ROCKFORD, ILL.

Šeši vyrai išvyko į Kanadą su turu — ir grįžo

Palikę savo gražias žmonas, vaikus ir draugus šeši vyrai neturimai buvo išvykę į Kanadą su turu — ir grįžo. Jonas Kiznis, kuris tuos kraštus jau žinojo, Augustas Pocius, Justinas Dubelis, Dr. Plioplys iš Rockfordo ir Dr. K. Bobelis su Dr. Giedračiu iš Elgino sušėdę į du automobiliaus išvažiuo didelių žuvų, laukinių paukščių ir didžiulių šėverių parvežti.

Išvažiavę išbuvo ištisą savaitę. Neveltui darė daugiau kaip tūkstančio mylių kelionę, nes grįžo keturiais ožiais vežini, be to siekiančių žuvų, žuikių, kurapkų "be skaitaus". Beje, Dr. Plioplys būtinai žadėjo parsivežti didelį elnių briedį, ir kadangi grįžęs nieko nekalbėjo, spėjama, kad matyti tai tikrai matė ir bulių briedį ir meškiną, bet nešovė; o dėlko nešovė, spėjoti valia. Nežinoti viso to, mūsų ryžtingi vyrai labai pakėlė Rockfordo prestižą, kad važiavo ir ne tuščiomis grįžo. Zvalgas

Biznio reikalai

— Ar su Kulnevičiais bepasiematote kada?
— Taip, reikartais, bet tik biznio reikalais. Matote, aš vėdžiau jų dukterį.

GAITE IŠMESTI SAVO KOPĖCIAS JUMS NEBEREIKS DAUGIAU DAZYTI

Mes pagaminame kiekvienam namui prireikus trigubus, anodiškus alumininius langus, jie pilnai uždengia visą namą, nuo plytų iki plytų, be to jų nereikia daryti.

SPAITIS STORM WINDOW CO. 3261 So. HALSTED ST. Tel.: VI 2472 Veltui apakalčiavimai

Paleido Pasternako draugę Ivinskąją

Tai bene bus vienas iš pirmųjų naujųjų Kremliaus valdovų žygių — ką tik paleista ir grįžo iš vergų darbo stovyklos Sibire Olga Ivinskąją, buvusi sovietų rašytojo Boriso Pasternako draugė ir tariamai jo romano "Daktaras Živago" įkvėpėja, kuri prie Nikitos Chruščiovo 1960 metais buvo ištremta į Sibirį aštuonioms metams neva už valiutos kontrabandą (piktybę šmugelį).

Ji buvo suimta drauge su savo dukra netrukus po Pasternako mirties, ir apkaltoje neva pasisavinimo už Pasternako knygą iš užsienių įsmugelintus \$100,000 pinigų. Dukterį gavimai 4 metus buvo paleista po dviejų metų kalėjimo 1962 metais.

Dėl Ivinskos teismo, nuteisimo ir ištremtimo buvo pasipiktinę Prancūzijos, Anglijos, Jungt. Valstijų ir kt. kraštų rašytojai ir kultūrinės organizacijos, bet kol Nikita valdė, nieko tie jų protestai negelbėjo.

Šiandien, kad Goldwateris nutempė respublikonų partiją į katastrofišką pralaimėjimą, dėlto, kad jis pats save pasatė vadu ar mažą mažiausiai ekstremistų rekrutavimo centru prieš didžiausią amerikiečių daugumą, Rockefelleris ir Scranton iš pradžių savo partiją perspėjo, kad Goldwaterio nominavimas bus pragaištingas smūgis Respublikonų partijai pirmajai eilėje rytinėse ir vidurkariškos valstybės, kas ir įvyko.

Milburn P. Akers rašo: Barry Goldwateris, privedęs GOP (respublikonų) partiją prie panašios padėties, kokioje atsidūrė Strom Thurmondio Dixikratų partija 1948 metais.

Pažangųjų respublikonų komiteto pirmininkas Edward Burling Jr. pasakė: "Nuosakėji respublikonai padės visas pastangas grąžinti partiją į jos kelią... bet truks ilgesnį laiką pasilinti Goldwaterį ir Dean Burch, ir kartu su jais visus kitus". Savo pirmojoje po pralaimėjimo spaudos konferencijoje Phoenixe, Arizonoje, Goldwateris pasakė, jog jis tiki nuosai kinuosius darysiant pastangas paveržti iš jo rankų partijos vadovybę, tačiau jis ir jo rėmėjai kovosią ir nepasiduosią.

Charles Bartlett New Yorke džiaugiasi ten išlikusiu vienu jaunu respublikonu kongresmanu John V. Lindsay, kuris atsilaiskęs ir nenugrimzdes drauge su kitais respublikonais į dugną, bet vėl prisibijo, kad visi tie, kaip Lindsay, Romney ir Scranton, kurie nepanorėjo už Goldwaterį "ieti kraują ir mirtį", bus goldwaterininkų apšaukti "liberalais rytiečiais" ir prieš juos bus kurstoma ir vedama šmeižtų kompanija. Walter Lippman skiltyje "1964 metų rinkimų mairdėtis"

Tysliavienės Vienybė Lietuvoje konfiskuota

Vienybė praneša, kad trys amerikietės — Ona Petrash, Romalda Cepulienė ir Vanda Gruzdienė rugėjo 30 dieną išskridę į Lietuvą, ten išbuvę 2 savaites ir spalio 20 d. grįžę į New Yorką. Toliau Vienybė praneša: "Į Lietuvą vykstant, V. Tysliavienė jai (Onai Petrash) buvo pateikti kelią Vienybės sąsiuflerai, bet Ona Petrash atsisakė, kad Maskvos maitinėje buvo išrašėsi mėsosius "su-konfiskavo". Vadinasi, Tysliavienės pastangos kol kas neįvertintos...

Speciali Skaitmė 1-2349
Jis šiuo laikotarpiu, kaip, niešėjima, plauky silkinimą; gražina netdrellę plešty upavė. Jis vartodamas nepuplksi ir nepadrili — 100% garantija. Jis 8 uncių užtenka 16 savaitių. PFD — \$0.50, jei COD — plus 50c.
Išrašyti patin ir į vieno talvū kraštus: Money Order ir apmokėti su skaitmė.
Jis 100% garantija.
1407 So. 4th St. ir
Sveikatos, 2000 St. ir
Ibu Clear, Ill. 60650.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

OLANDISKAS SILKES
GALIMA GAUTI PLASTIKOS BAČKUTĖSE

Dabar galite gauti žinomą Olandišką silkių gražiose plastikos bačkutėse — patogus indas, kurį vėliau galite naudoti įvairiems tikslams.

Viduje yra tokios patios skanios olandiškos silkes, kurios jums patiko medinėse bačkutėse, aukščiausios kokybės, visuomet geros... extra švelnios, nes jos susidomės ten pat jūroje tikrai išimtos iš tinklo. Be to plastikos bačkutėje rasite surašytus būdus, kaip pasigaminti skanias silkių patiekalus, kuriuos jūs tikriausiai norėsite išbandyti.

Jūs galite parkti tikrų olandiškų silkių plastikos bačkutėse po 4 svarus arba po 9 svarus medinėse bačkutėse. Jų gausti beveik visose maisto krautuose. Krautuose norintys šių silkių gauti, kreipiasi žemiau nurodytais adresais.

NOON HOUR FOOD PROD. INC.
652 West Randolph Street
Chicago 6, Illinois

BOOTH FISHERIES CORP.
2617 West Madison Street
Chicago 12, Illinois

STIRBIS FUEL OIL
Geriausias aliejus Pigiausia kaina HE 4-6264

4 1/2% 5%
current dividend on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO ŠAKAITAS
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus mokam pabaigai 4 metų

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 3:00 val. vak.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokama nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami kas mėnesį ir ligos 21 d.
Prašoma apsilankyti šiuo adresu namų.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 3:30 vakaro; Antrad. ir penktadieni 9:00 ryto — 3:30 vakaro; Trečiadieniais uždaryta. 9:00 ryto — 12:00 dienos.

4 1/2% 5%
current dividend on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO ŠAKAITAS
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus mokam pabaigai 4 metų

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 3:00 val. vak.

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate 4 1/2%*

Effective April 1, 1960

Universal Investment Share Account

PORINKIMINIAI ATOSLŪGIAI

Negrai pagrįstai džiaugiasi

Chicago Daily Defender lapkričio 4 d. nr. išėjo su dviem editorialais, pirmas užvardytas "Congratulations. LBJ", antras "The Nightmare is over", kur be kt. rašoma:

"Žmonės pasisakė. Nulemia dauguma jie išrinko prezidentus didžiausią mūsų laikų taikos ir žmogaus teisių šampioną. Kad balsuotojai nesidavė Goldwaterio apgaunami jo patentuotu gyvačių aliejumi, viską gydančiu valstu, yra kreditas jų sveikam protui ir pastovumui.

Goldwaterio respublikonai sakėsi norį "pasirinkimo, o ne aid". Žmonės pasekė jų receptui; jie pasirinko. Su LBJ (Johnsonu) Amerika dabar su pasitikėjimu gali žygiuoti pirmyn ir ryžtingai pasiekti pasaulio santvarkos, kur taika ir gerovė viešpataus.

Amerikos žmonės liko išgelbėti nuo protinės kančios ir desperacijos...

Pabaigoje sako: "Prie Goldwaterio Vyriausiosios Valstybės Gynėjas greičiausiai būtų John Birch draugijos, arba Baltųjų Piliety Tarybos, arba mistiškojo Ku Klux Klano ordino narys... Visa tai buvo blogas sapnas. Tas baubas (slogutis, nightmare) praėjo".

Mokslininkai atsiprašė Barry Goldwaterio

"Sorry, Barry, The Country Can't Risk It" (Gaila, Barry, bet kraštas nedrįsta rizikuoti), tokiu pavadinimu mokslininkų grupė daugiau kaip 100,000 mokslininkų vardu sekmadienį prieš pat rinkimus per TV atsišaukė, kviesdami rinkti Johnsoną.

Be kitų, buvęs prezidento Eisenhowerio mokslinis patarėjas Dr. George Kistiakovskis pasakė: "Sen. Goldwateris laikosi politikos, kuri kritiškai nutrauktų tęstinumą tos politikos, kuri taip sėkmingai tęsė abiejų partijų prezidentai per pastaruosius 30 metų... Jis (Goldwateris) yra svetimas didžiajai Amerikos atsaikingos galvosenos srovei ir aiškiai yra netinkamas jam patikėti Amerikos prezidentui suteikiamas begelines įgalėjimas".

Vaikų globos ekspertas Dr. Benjamin Spock pasakė: "Prezidentas Johnsonas visomis išgalėmis rėmė švietimą... Visiškai priešingai pareiškė senatorius (Barry) Goldwateris, esą vaikas neturi teisės į mokslą. ...Daugumoje atvejų, vaikai puikiai išsiverčia ir be to..." "Ir sen. Goldwateris tokį pasakymą savo balsavimu paremia... Aš nemanau, kad jis supranta švietimo naudą mūsų vaikams ir mūsų tautai, dėlto nematau, kaip tėvai tokiomis sąlygomis gali už jį balsuoti".

Dr. Harold Urey, Nobelio laureatas ir Kalifornijos universiteto profesorius, pasakė "Mano įspūdis apie sen. Goldwaterį yra, kad jis yra triukšmingas grašintojas, kurs dažnai kalba neįgalvodamas... ir mane tarsi gąsdina ir mūsų draugus Europoje, ir aš bijau, kad gali išgąsdinti SSSR, kur susidarytų kokios agresinga grupė, o tai yra, ko mes nenorime".

Admirolas W. F. Raborn, vadinamas laivyno "Polaris" sviedinio tėvu, bet kt. pasakė: "Senatoriaus Goldwaterio kritikavimas mūsų krašto karinio pasiruošimo, atrodo, visiškai neįsilaiko kritikos... Jis stačiai nėra užtektinai tinkamas (not smart enough) būti Jungtinių Valstybių prezidentu..."

Geros akys dūmų nebijo... Chicagos Sun-Times korespondentas po rinkimų kitą dieną savo straipsnyje iš Goldwaterio būstinės, Phoenix, Arizonoj, pasakoja, kaip tas respublikonų "wunderkindas" Barry prisipažino nugalėtu.

"Praeitą naktį kandidatas nepasirodė. Jis kandidatavo į Prezidento vietą ir nesijautė privalęs parodyti šokią tokią pagarbą tam ofisui, arba tiems 68,000,000 žmonių, kurie dalyvavo nacionaliniuose rinkimuose, ir 11 valandą vak. nuėjo gulti.

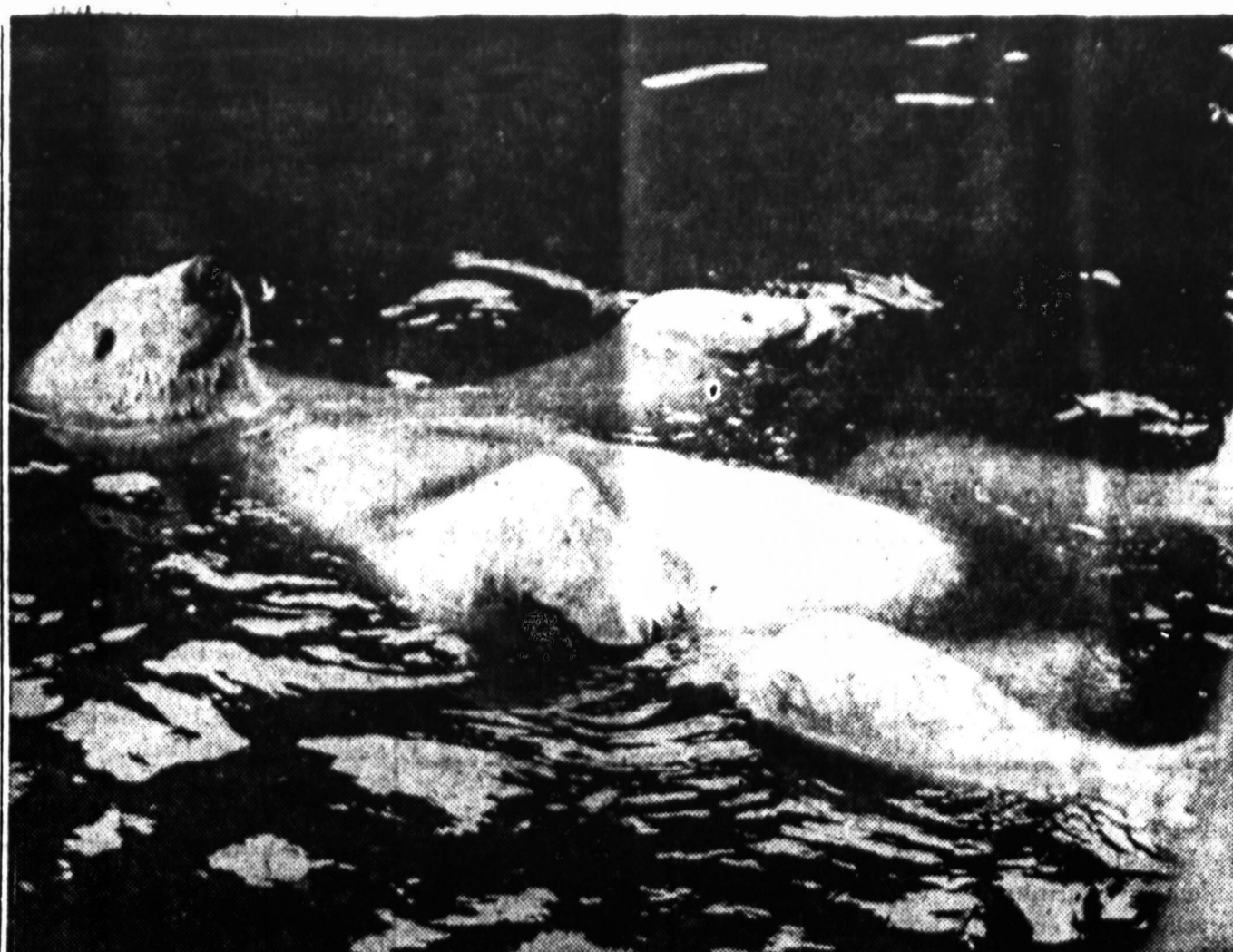
Dabar štai saulėtą trečiadienio rytą jis atėjo iš savo ant kalno esančio namo, rankoje telegramą Johnsonui nešinas. Ten (telegramoj) buvo apie Viet Namą, Kubą, įstatymus ir tvarką šiame krašte ir, žinoma, apie komunizmą. Barry Goldwateris tuos dalykus, lyg rinkimų kampanija tebebūtų nepasibaigusi, suminėjo telegramoje, kurios tikslas buvo pareikšti, kad nusilaidžia (prisipažįsta esąs nusilaidėtas).

Jis mėgino kalbėti, stengdamasi padaryti įspūdį, pamėgdžiodamas Richardo M. Nixono atsisveikinimą su spauda prieš porą metų. Bet Goldwateris nemojėjo net to padaryti.

Be daugelio kitų dalykų, Barry Goldwateris nežino net kaip žmogus turi elgtis pralaimėjęs kandidatūrą į Jungtinių Valstybių prezidentus".

Čia korespondentui atsiminę, kaip atsisveikino Adlai E. Stevensonas, kada 1952 metais prailmėjo rinkimus į prezidentus. "Aš tuomet stebėjau jį televiziveikiniame su spauda prieš porą metų. Bet Goldwateris nemojėjo net to padaryti.

Anglis yra toks kietas suakmenėjimas, kad iš jo nieko kito nebegalima pagaminti, kai tik pavadinti žemės turtu.

Šiaurės ašigalio baltasis lokys mėgsta plūduriuoti San Francisco zoologijos sode. Šis pusantro tūkstančio svarų sveriantis lokys ir didžiausią šalčių metų mėgsta įkolti į vandenį ir paplaukioti.

masi padaryti įspūdį, pamėgdžiodamas Richardo M. Nixono atsisveikinimą su spauda prieš porą metų. Bet Goldwateris nemojėjo net to padaryti.

Be daugelio kitų dalykų, Barry Goldwateris nežino net kaip žmogus turi elgtis pralaimėjęs kandidatūrą į Jungtinių Valstybių prezidentus".

Čia korespondentui atsiminę, kaip atsisveikino Adlai E. Stevensonas, kada 1952 metais prailmėjo rinkimus į prezidentus.

Anglis yra toks kietas suakmenėjimas, kad iš jo nieko kito nebegalima pagaminti, kai tik pavadinti žemės turtu.

publikonų partijai, Barry tuojau pradėjęs kalbėti apie tą partiją, ir reporterių paklaustas apie savo tolimesnę rolę, atsakęs jaučias, kad jo žmonės ir jo galvosena ir ateityje kontroliuos Respublikonų partiją!

Anglis yra toks kietas suakmenėjimas, kad iš jo nieko kito nebegalima pagaminti, kai tik pavadinti žemės turtu.

Anglis yra toks kietas suakmenėjimas, kad iš jo nieko kito nebegalima pagaminti, kai tik pavadinti žemės turtu.

Anglis yra toks kietas suakmenėjimas, kad iš jo nieko kito nebegalima pagaminti, kai tik pavadinti žemės turtu.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Telef.: Virginia 7-1141

TURTAS — \$90,000,000

REZERVAI — \$8,800,000

Už taupmenas mokame dividendą kas 3 mėnesiai

PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI

VALANDOS:

Pirmad.	9 iki 8 v. v.
Antrad.	9 iki 4 v. v.
Trečiad.	— nedirbame
Ketvirtad.	9 iki 8 v. v.
Penktad.	9 iki 4 v. v.
Šeštad.	9 iki 12 val.

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,

Prezidentas

Teisėtas į salę susirinkusią trauksiančią publiką; Gerbiamosios ir gerbiama, čia vyksta teismas, ne cirkas, kas dar nenurims ir lip lip lip urta...

MŪSŲ 75 METŲ SUKAKTIS

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS

6700 WEST NORTH AVENUE
CHICAGO 35 ILL. NATIONAL 2-5000

Mūsų turtas yra virš \$190,000,000

FRANK P. KOSMACH, President

Už mašinų pastatymą nereikia mokėti.

Privaizuojamieji ir pėsčiųjų naudojimui langeliai.

OPEN 52 HOURS A WEEK

NAUJI IŠORINIAI LANGELIAI

Dabar DISTRICT SAVINGS turi du naujus išorinius langelius, prie kurių iš gatvės galite atlikti pinigines operacijas. Šie langeliai yra pietinėje įstaigos pusėje ir 34 Place. Visas operacijas, normaliai atliekamas prie langelių viduje, galima sutvarkyti ir prie šių išorinių langelių.

IŠORINIAI LANGELIAI ATDARI 52 VALANDAS SAVAITĖJE

Pirm. — 8:30 a.m. iki 8:00 p.m.
Antr. — 8:30 a.m. iki 4:00 p.m.
Treč. — 8:30 a.m. iki 1:00 p.m.
Ketv. — 8:30 a.m. iki 8:00 p.m.
Penkt. — 8:30 a.m. iki 6:00 p.m.
Šešt. — 8:30 a.m. iki 4:00 p.m.

DISTRICT SAVINGS

3430 S. Halsted St. • Chicago, Illinois 60608
Assets over \$27,000,000.00 • Albert J. Aukers, President

Du kiemai automobiliams pastatyti veltui. Į vieną galima įvažiuoti iš Western Ave., o kitas užpakaly namo

Chicago Savings and LOAN ASSOCIATION

Duodame paskolas namams pirkti, statyti naujus namus arba performuoti jūsų seną paskolą naujai susidariusioms jūsų sąlygoms. Atsiminkite, kad Chicago Savings labai lengva pasiekti telefonu ir pasiteirauti apie mūsų sąlygas. Dar geriau atvykti asmeniškai ir gauti nemokamą patarimą iš geriausio šios srities specialisto.

Svarbu pasirinkti vietą pinigams taupyti, bet dar svarbiau pasirinkti vietą, iš kurios gali finansuoti arba gauti paskolas savo namams ar apartamentui. Kviečiame bet kada užėiti, būsite nuostirdžiai sutiktas!

HANDY HOURS

Monday ..... 12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday ..... 9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday .... Closed All Day
Thursday ..... 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday ..... 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday ..... 9:00 A.M.-12:30 P.M.

4 1/2%

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- History Table Service
- All types of Insurance
- Free assembly rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamp Monthly Service
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Two large free parking lots
- Drive-In Window
- Seven-Mail Kit
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Get the Dividend on Investment Accounts

Marquette Parke -- Amerikos Lietuvių Sostinėje

6245 SOUTH WESTERN AVENUE

CHICAGO 36, ILLINOIS

GRovehill 6-7575

Chicago Savings & Loan Association žymesniųjų krašto finansinių įstaigų tarpe yra viena stipriausioji, saugiai ir pavyzdinčiai tvarkanti savo biznio reikalus. Mes nesiveržiamė tapti pačia didžiausia įstaiga, bet dedame pastangas visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolavimo nariams, ir siekiame visada būti stiprūs finansiškai. Chicago Savings bendrovė per

visus 40 savo gyvavimo metų visuomet yra išmokėjusi savo taupytojams pilną taupomą sumą ir mokėjusi ne mažesnius, kaip 3% dividendus.

Šios bendrovės vadovybė ir šiandien tęsia tą pačią atsargią, protingą administravimo politiką, kuri apsaugo Jūsų santaupas ir neša gerus dividendus.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1159 South Halsted Street, Chicago 9, Ill. Telephone 1-6488

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates	
in Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$17 per year; \$9.00 per six months; \$4.50 per three months.	
Outside per copy, 10 c. on Saturday	
Distribution Rates:	
Chicago 10¢ per copy	
Outside 15¢ per copy	
Advertising Rates:	
First page 10¢ per line per day	
Second page 8¢ per line per day	
Third page 6¢ per line per day	
Fourth page 4¢ per line per day	
Special rates for long term contracts	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

47 metai po bolševikinio perversmo

I Maskvą suvažiavo įvairių šalių komunistų delegacijos paminėti 47 metų bolševikinio perversmo sukaktį. Atvyko ir komunistinės Kinijos delegacija, vadovaujama premjero Chou En-lai, kuris per paskutinius trejus metus nebuvo parodęs savo akių SSRS sostinėje.

Naujieji Rusijos valdovai nori susitaikyti su raudonaisiais Kinijos viešpatais. Šie irgi sakosi norį taikos, kurią dabar esą galima atstatyti visame pasaulyje komunistų judėjime, kai yra nuverstas Nikita Chruščiov.

Chou En-lai šiandien stovės šalia Leonido Brežnevo, naujojo Sovietų Sąjungos komunistų partijos viršininko, ir Aleksiejaus Kosygin, Sovietų Sąjungos premjero, platformoje ant Lenino mauzoliejaus kapo, stebėdami paradą Raudonojoje Aikštėje prie Kremliaus sienų. Jie bus ir nufotografuoti bendrame paveikslė su Kremliaus valdovais.

Bet ši "vienybė" demonstracija nedaug ką teapgaus. Jau kinų delegacijos atvykimas parodė, kad santykiai tarp Maskvos ir Pekingo nėra pagerėję. Premjerą Chou En-lai pasitiko tik Kosyginas su keliais kitais pareigūnais. Abudu premjerai skubiai pasisveikino, šaltai žvilgtelėję į kitą, apsiėmė keliais formalus mandagumo žodžiais ir nuėjo prie savo limuzinų. Nebuvo nei sveikinimo kalbų, nei muzikos, nei pranešimų per radiją.

Kinų delegacijos vadovas tuoj buvo nuvežtas į slapta pasitarimą su Rusijos komunistų vadais Kremlinje. Jie, žinoma, tarsis ir su kitų šalių komunistų vadais apie "vienybę". Galimas dalykas, kad jie sutiks šaukti paruošiamąją konferenciją projektuojamam viso pasaulio komunistų kongresui ateinančiais metais.

Chruščiovas tokios konferencijos norėjo, bet Mao Tse-tung buvo priešingas. Buvo priešingi ir daugelio kitų komunistų partijų centrai. Po Chruščiovo sulikvidavimo jie, gal būt, savo nuomones pakeitė. Bet, jei ir bus susitarta suvažiuoti su tikslu paruošti programą visuotiniam kongresui, tai anątpol nereikš, kad iš to išeis kas nors teigiamas. Tautiniai, politiniai ir ideologiniai skirtumai tarp Rusijos ir Kinijos, tarp šių raudonųjų gigantų ir jų satelitų pasidarė per daug gilūs, kad būtų galima juos uždengti popierinėmis rezolucijomis.

Kuo tie komunizmo vadai šiandien gali pasigirti? Ką Lenino įsteigtas Rusijoje komunistinis režimas per tuos 47 metus pasiekė? Laisvę žmonėms jisai atėmė, bet ar suteikė jiems materialinę gerovę ar bent materialinį saugumą? Ne.

Kapitalizmas Rusijoje ir kitose Maskvos pagrobtose šalyse buvo sugriautas. Bet ar ant jų griuvėsių buvo sukurtas naujas "taimingas visuomenė"? Nieko panašaus. Sugriautas kapitalizmo vietoje, tapo įsteigtos vergija ir baudžiavos!

Siekdamas įgyvendinti savo įsivaizduotą Utopiją, Leninas įklimpino kraštą į pasibaisėtino vargo, skurdo ir nelaisvės pelkę, iš kurios jo įpėdiniai nebežino, kaip iškapanoti. Šiandien jie yra priversti prašyti duonos ir kitokios pagalbos iš "buržuazinių šalių", kurias jie buvo užsimoję "pakaldoti"...

Tokių vaisius atnešė tas spalio-lapkričio perversmas: Bet nei Brežnevas, nei kitų tautų komunistai šitos TIESOS savo valdiniais nepasakys. Todėl anksčiau ar vėliau jie susilauks tokio pat likimo, kaip Trockis, Bucharinas, Stalinas, Berija ir Chruščiovas.

APŽVALGA

Reikalauja reabilituoti Galileo

Katalikų bažnyčios visuotiniame susirinkime Vatikane vyskupas Leon Elchinger iš Strasburgo, Prancūzijoje, išskleis reikalavimą prisipažinti, kad bažnyčia padarė klaidą, pasmerkdamą astronomą Galileo Galilei.

Prancūzų vyskupas, kalbėdamas lapkričio 4 d. pareiškė, kad katalikų bažnyčia privalo nimiti "eretiko" dėmei nuo to mokslininko vardo ir užimti teigiamą nusistatymą mokslinių tyrinėjimų atžvilgiu.

Galileo Galilei, gimęs 1564 m. Piza mieste, Italijoje, pasižymėjo, dar jaunas būdamas fizikos moksle ir matematikoje, ir dėstė tuos mokslus įvairiuose Italijos miestų universitetuose. Pasiklausyti jo paskaitų susirinkdavo ne tik studentai, bet ir kitų universitetų profesoriai.

Iš to kilo daug pavydų prieš jį. Jo konkurentų intrigos ne kartą privertė jį keltis iš vieno miesto į kitą, kas jam sudarė daug nemalonumų ir materialinių nuostolių. Jo tėvai, nors aristokratiškos kilmės, buvo neturtingi.

Bet kai Galileo, susidomėjęs astronomija, pradėjo skelbti savo stebėjimus ir eksperimentais patirtas idėjas, patvirtinančias Koperniko mokslą, tai prieš jį atsuko katalikų bažnyčios vyriausybė.

Mykolas Kopernikas (Nicolaus Copernicus) įrodinėjo, kad ne saulė sukasi aplink žemę, bet žemė aplink saulę, kas prieštaravo bažnyčios dogmai. Jo raštas apie "dangaus kūnų judėjimus" buvo išspausdintas 1543 metais, kai Kopernikas jau gulėjo mirties patale. Tokiu būdu jisai išvengė bažnyčios persekijimo.

Bet po jo mirties prasidėjo astrūs ginčai tarp pasaulinių mokslininkų ir teologų. Vieni už Koperniko teoriją, kiti prieš. Reikia pastebėti, kad prieš Koperniką išėjo ne vien katalikų teologai, bet ir protestantų. Pats Martinus Luteris ir jo didysis bendradarbis Melanchton atsilėpė su panieka apie Koperniko veikalą: jisai, girdi, "prirtvirtino saulę, o paleido lakstyti žemę!"

Katalikų ir protestantų teologai lenktyniavo, niekindami didįjį Koperniko atradimą mokse. Katalikų bažnyčia jį pasmerkė ir uždraudė jį skelsti. Tačiau Galileo Galilei, maždaug apie 1610 m., susidomėjęs astronomijos klausimais, įsitikino, kad tiesa yra Koperniko, o ne jo priešų pusėje. Pasidarys teleskopą, Galileo stebėjo planetų padėtį erdvėje įvairiais sezonais ir sudėtingų matematinių apskaičiavimų keliu, ne tik patvirtino Koperniko mokslą tikrumą, bet jį papildė daugeliu naujų atradimų.

Savo mintis jisai ėmė dėstyti matematikos ir fizikos paskaitose. Dėl to jisai buvo apskustas katalikų bažnyčios vyriausybė Romoje. Popiežius Paulius V jį įspėjo "nesilaikyti, nemo-kvoti ir neginti" uždraustų bažnyčios dogmų. Galileo prižadėjo.

Tačiau, netrukus po to, jisai parašė naują veikalą, kuriame dialogo (pasikalbėjimo) forma tarp "dviejų pasaulio sistemų" šalininkų eina diskusijos; vienas klausia, kitas atsako. Šitame veikle Galileo užėmė neutralią poziciją: tegu patys to dialogo skaitytojai sprendžia, kurioje pusėje yra tiesa.

Bet Galileo priešai tuojau jį apskundė, kad jisai sulaužęs duotą popiežiumi prižadą, ir pareikalavo, kad jį teistų Šv. Inkvizicija. Jisai galėjo būti sušalintas, sukaustytas geležiniais

panėdais ir nugalbėtas į teismą. Bet jisai sutiko patį pasiduoti inkvizitorių rankas.

Po ilgo varginančio tardymo Galileo buvo pripažintas nusikaltusiu bažnyčios autoritetui ir nukrypusiu nuo "neklaidingų" bažnyčios dogmų (mokyimų). Jam grėsė mirtis, nors žudyti tokį garų mokslininką prisibijojo pats popiežius ir nuosakiesieji inkvizitoriai. Todėl jam buvo pasiūlyta prisipažinti, kad jisai "suklydo", atsižadėti savo "klaidų" ir prisiekti ištikimybę bažnyčiai bei kilsunamą Šv. Tėvui.

Galileo Galilei tada buvo jau 70 metų amžiaus, menkos sveikatos ir tardytojų paalsintas. Jisai atsiminė kito garsaus italų mokslininko Giordano Bruno likimą, kuris 1600 metais buvo sudegintas ant laužo.

Galileo parašė ilgoką raštą, atsižadėdamas savo "paklydimų", ir uždarė Inkvizicijos kambarį, atsiklaupęs, jį perskaitė, vienoje rankoje laikydamas kryžių, kitą ranką padėjęs ant Šv. Biblijos.

Vėliau buvo pasklidusi legenda, kad Galileo, pabaigęs atsižadėjimo ceremoniją, atsistojo ir pašnabdomis tarė: "Vis dėlto ji (žemė) sukasi". Bet tai jokiais faktais neparemta pasaka.

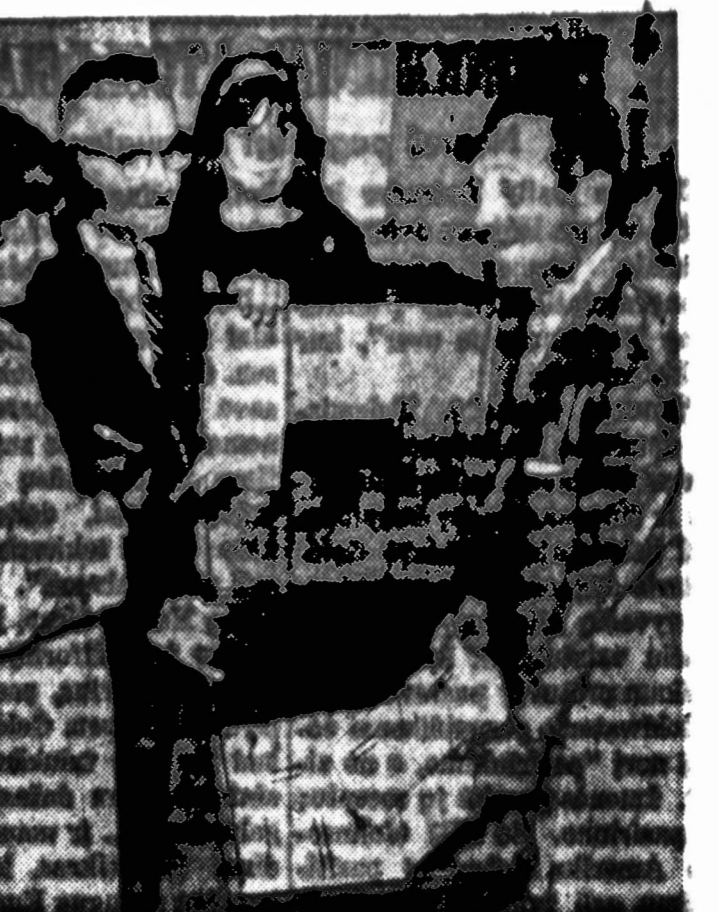
Galileo toliau nebuvo persekiojamas. Atgavęs sveikatą, jisai dar kelis metus dirbo ir davė mokslui naujų vertingų įnašų. Jam buvo leista apsigyventi sodžiuje netoli Florencijos. Bet 1637 m. jisai visiškai apako, ir 1642 m. mirė.

Tai šito didžiojo mokslininko vardą Strasburgo vyskupas Leon Elchinger dabar siūlo bažnyčios vyskypų susirinkimui Vatikane reabilituoti, nuplauriant nuo jo "erezijos" (kreivatybiškos) dėmę ir užimant teigiamą nusistatymą mokslinių tyrinėjimų atžvilgiu.

Vakarų filmai esą "žemiausio lygio"

Kaip žinoma, ok. Lietuvos eksranuose kartas nuo karto pasirodo prancūzų, italų ar rečiau JAV gamybos filmai ir jie žiūrovų nepaprasčiai mėgiami. Tai erzina partinę spaudą. Rugsėjo mėn. net keliose Vilniaus kinuose rodytą prancūzų-italų gamybos filmą "Geležinė kaukė" suniekino "Komj. Tiesos" laikraštis (rugs. 23, 189 nr.). Pasak laikraščio, filmas pasižymėjus žemiausio lygio amatininkų kumu. Vis dėlto pažymėta, kad filme vaidinęs Jean Marais esąs publikos numylėtinis, žavingiausias artistas... Komjaunimo organas klausia, kodėl Lietuvoje plačiai demonstruojami tokie filmai, kurie esą Vakaruose naudojami "liaudžiai atitraukti nuo gyvenimo negandų", ir tuojau pri-

eina išvados, kad filmus perkant daroma kino teatrų pajamoms didinti. Mums persai kita išvada: lietuviškoji publika mažai telanko sovietinius ar satelitinį kraštų filmus, ji ypatingai domisi Vakarų gamybomis, tad ir savininkai užinteresuoti pajamomis.

Pradedant rinkinių komisijonieriais, kurie dar gali gauti rinkinių rezultatus, nes pasibaigus Hugh Scott laimėjimas senatoriaus posto yra dar neužtikrintas.

Išgelbėtas Vydūno autografas parodoj

Pabaltiečių Kultūros Dienų parodoje Hannoverėje spalio 16-18 d. d. pirmą kartą be istorinių Pabaltijo žemėlapių, Otto Bong išstatė dalį parodos "Baltų praeities dokumentai". Paremūs finansuoti Pabaltijo vokiečių istorikų "Carl-Schirren-Gesellschaft", jis ją sudarė šią vasarą ir rodė Lueneburge. Tai įvairūs smulkieji spaudmenys iš Latvijos ir Estijos praeities: Martyno Liuterio psalmės komentaras ryglėčiams iš XVI amž., iškarpa apie Richardo Wagnerio veiklą Rygoje (1839), įvairių draugijų programos; XIX amž. bilietai bei ekslibrisai, abiejų pasaulinių karų įvykių liudijimai, pranešimas apie Vokietijos kazerio atvykimą į Rygą, laikraščių puslapiai su skelbimais apie 1939 m. repatriaciją, atsišaukimai 1941 m. išvyti iš Lietuvos ir mobilizacijos įsakai, maisto kortelės, pasi, latvių tremties veiklos dokumentai.

Lietuviškas akrylus buvo papildytas istorinių dokumentų pavyzdžiais iš dr. P. Reiklaičio Lietuvos istorijos Archyvo Vokietijoje. Minėtinas XVIII a. į odą įraštas dvaro inventoriaus iš Ašmenos apskrities originalas (maj. P. Gudelio-dovana) bei visai eilė eksponatų iš Maž. Lietuvos praeities.

Dialektinis materializmas

Bara komunistų partinio aktyvo sekretorius eilinį už neatvykimą į vakarykščiai įvykusį susirinkimą. Telsmasi eilinis prieš sekretorių, sakydamas, kad turėjęs namiš pasilikti, nes iš namų į susirinkimo vietą turėjęs tik du kėlus ir abiem bandė eiti, bet abiejuose juodas katinas parbėgęs skersai.

— Daug girdėjau priešasčių, bet tokios kvailos dar nebuvo girdėjęs stebisi sekretorius, ir ėmė eilinį iš naujo barti.

— Tai ką būčiau turėjęs daryti? — paklausė eilinis sekretoriui pagaliau nutilus.

— Paprastu paprasčiausiai reikėjo daryti, ką aš tokiu atveju darau, — paaiškino sekretorius.

— Persižegno, nusisplauk per kairį petį, ir eik kur eįsi!

Iš Panevėžio ji kartą buvo ir pas mane šiauliuose pasirodžiusi. Bernukų gimnazijos literatūros ratis rengė vakarą, ir mano pareiga buvo sukviesti programą dalyvius. Gerai nepamenu sąstato, bet vyravo daugiau provincijos autoriai, ne iš Kauno. Vietoje buvome dviese: Stasys Anglickis ir aš. Iš Anykščių atvažiavo Vėnuolis, iš Kelmės Graičiūnas, iš Panevėžio Salomėja. Kaunčiūnais kviesdama, pamenu, susidūriau su nemažais keltūnais. Ten jie, arčiau alkūnėms susidūriami, tartum neišsitarė. Vieni stačiai atsiskė atvykti, o kiti stačiai salygos: galėčiau, girdi, dalyvauti, jei tas ar tas autorius nebūs pakviestas, nes su juo išiti drauge į bendrą programą — jokių būdu! O kad man ir kvietimus ne taip spaudiai atsiklauso, aš ir pati ilgokai nežinojau, kas iš tikrųjų dalyvauti ir kas ne. Tad tenkinamasi tais, kurie iš karto sutiko. Vienuolio laikas buvo visai pradingęs (jis paskui spėjo, kad tyčiomis kiemo perimtas), ir aš ilgai lūkuriauvau nežinodama, kol drįsau antru kartu atsiklausti; o jis tuo tarpu buvo nekūnriai laukęs iš manęs atsakymo į savo "ilgąjį laiškelį".

Salutė atsivertė baltas akropolis — ji mėgo ilgus drabužius: tai tartum didin jo šūį ir sykiu tūkė išlaidingumą. Paskaitė poeziją, ypač: kai kas sakė — savavališkai tarė. Eidama į sceną, garsiai jaudinosi. Nedidelė mergaitė gimnazijos salė buvo apyplinė. Literatūros vakaras amžinos patiko, net apgailavo, kad programa taip greitai pasibaigė.

Ruškiai vaikėdams susisitikome Piliesių klubo tūdarame kambarielyje (drauge dalyvavo moksleivių raketinio valdyba, kuriai į viešą salę nepriėjo žengti). Vėliau kavos gerė pasiskirstėme ir į kitas patalpas. Ir Salomėja didžiojoje salėje mėlė nori išėjo šanti.

(nėšpūp sng)

PETRONĖLE ORINTAITĖ

KĄ LAUMĖS LĖMĖ

Atsiminimai apie Salomėją Nerį

12 Apie porą kartų, pasukusi į laikinąją sostinę, visam gražiam pasivaikojimui nakviniai prisiglaudžiau ne pas seserį, kaip visados, o — karališkieji erdviane Putino bute, Purickio namuose, ant Vytauto kalno. Čia dabar gyvena tartum ištisa kolonija. Be paties šeimininko, dar graži trijulė: Salomėja Neris, Emilija Rvedaraitė, kuri kadaise buvo svajojusi skambiu balsu solistės karjerą daryti, ir Magdutė Mykolaitytė, profesoriaus sesuo studentė.

Naujame name moderniai įrengtas butas, šviesus ir patogus, pačiam vienam prof. V. Mykolaičiui tikrai buvo pererudus. Todėl išleista subnuomininku.

Salomėjai, neturint aiškaus uždario ir nuolatos stokojant pinigų, buvo patogus apibūti pasibūtišką pažįstamą (manau, ji, tolta skrupulinga, nuoma, visada, jei ir kiek pavėluota, apsimokėdavo). Be to, jai turėjo būti reta laimė brandantis nuovėjuje kultūrinio autoriteto, tokio nuostabaus patarėjo, nes iš tikrųjų didelių įgimtų skonių ir gilios išsimobilizacijos pindėjo V. Mykolaičio asmuo. O kad iš atsitiktinių pajamų brangiam būte apsimokėti atsikvė kambarį, tapo nelengva, tad Salutė įkvieta subnuomininku. Kvedaraitė, ir kurį laiką juodai tapinėsi dviese gyven-damos. Gi vėliau, kai visos trys merginos greitai sugyveno, Milė, stengdamos sudaryti Salomėjai patogesnes salygas poezijai kurti — persikėlė į Magdutės kambarį. Taip Salė vėl gavė atskirą ir patogų kambarį draugiškoje, kultūringoje aplinkumoje.

Ilgametė Putino šeimininkė, labai nuolaidi ir tyli, buvo visiems paklusni. Tą senutę ir svečiai mėgdavome.

Pats profesorius, ūkiniams namų rūpesčiams visai nelinkęs, jautėsi patenkintas, kad yra kas už jį salioną tvarko bei puošia, baldus rikiuoja ir — svečių priėmimo pareigas atlieka. Jis daugiausia tūnodavo užsidaręs savo kabinetu, darbuose praskendęs, kur sienos limgavo nutiestos ligi lubų lentynom, kuppinom knygu.

Pavakarem, ypač savaitgaliais, netrūkdavo svečių. Lankėsi tu trijų merginų draugai bei draugės. Ir pasibūvoti ligi vėlumom būdavo jauku. Pašnekos apie meną, apie poeziją, universitetą, knygas, muziką ar dailę — tikrai kultūringa vakaronė. Kas nors paskambindavo pianinu, dar kas padainuodavo.

"Trecias Frontas" buvo jau kadaį užgesęs, sensacingi atbalsai nutilę, ir Salomėja — vėl pamažu tartum grįžo į savo visuomenę, į pirmąją spaudą. Ir aniejį atbūrs propagandiniai žodžiai ("už liaudį, prieš išnaudotojus") rodėsi — buvęs koks jaunuoliškas išsišokimas, daugiau nieko. Ypač kad jos ryšiai su buvusiais trečiatrontininkais tartum nutrūko, ty, visuomenė buvo nepastebimi. Galai būti, jį dar susitikdavo su jais šen ar ten, "Naujojo Žodžio" būstinėje ar kitur, bet Putino bute jie jos nelankė — bent man neteko jokia proga ten ką nors iš jų užtikti ar apie juos išgirsti. Bronys Raila ir pats jau buvo iš tos grupės išstojęs, griežtai nutraukdamas santykius su buvusiais "revoliucionieriais".

Tuo metu Salomėja darė įvairūs vertimus. Jai labai patiko Kuprino "Sulamita", tad draugės ėmė ją pačią vadinti tuo vardu. Ir ji pati kartį laiką taip pasirašydavo — Sulamita.

Savo naujus eilėraščius ji vėl po truputį spausdino katalikų ir tautininkų spaudoje ("Nauj. Vaidilutė",

"Šviesos Keliui"), ir jį nebuvo nei revoliuciški nei "liaudiški". Vėl jį skaitytojų palankiai sutinkama. Regis, palengva: visai jai tartum atleido ar bent šiek tiek užmirėti anąjį jos žingsnį į šalį. Kai kas mėgino net lengvabūdiškai atkinti: tą visą istoriją davus surišti su jos negudriu įsimylėjimu; ir kurį iš kairiųjų — tai, žinoma, buvo visiškai atleistinis klaidas.

Ji turėjo begalės gausi ir rinktinė. Vertimais tūbulino savo stilių bei literatūring nuovoką, plėtė meninį žinojimą. Lankė teatrą, bendravo su kultūros sferos asmenimis. Jai šis laikotarpis, gyvenant liūdnėje sostinėje, o dar — žymaus rašytojo, literatūros istoriko bute, beveik tiesioginėje globoje, buvo itin naudingas.

Rodas, apsiraminimo ir tartum subrendo, matoje blaškytis, ėmė nuosakiau ir realiau įgyvendinti šūrsė. Gal būt, teigiamai veikė ir kasdienė Milės draugystė. Būsimoji Putino žmona, ramaus ir taikingo būdo, paslaugi ir gera, mokojo žmones suprasti.

Taip Salomėja pagaliau pasiryžo vėl grįžti į mokytojų būdą, nuo kurio smomet buvo išlūžiai nusisukusi.

Dabar teko jau ne koks užkampis, o vienas iš kultūringiausių Lietuvos miestų, su graziom apylinkėm ir geru susisiekimu į Kauną. Belgai ir Panevėžys. Salutė jautėsi tartum ištrėmta, skundėsi vienišumu, buvo dažnai blogos nuotaikos.

Pedagoginio pašaukimo ji nebuvo įsigimusi, tad tas darbas, je, siėgė, ir įvairiom. nesėkėm kamavo. Belgai tai būta vienintelės profesijos, dėl kurios ji universitete graužė knygas ir kankinosi su egzaminais, iš kurios galėjo laukti užtikrinto pragyvenimo. Jai, tiktai išlūžiant, Kaune vertėsi iš atsitiktinių uždarbių buvo neįjaukus netikrumas, amžina pinigų stoka.

Balfas kviečia i vajuos talką

Balfo labdaros vajuos čika-
goje ir jos apylinkėse prade-
damos šį sekmadienį lapkričio
1 d. Maloniai yra prasoma
organizacijai ir pavieniui asmeni
patalkininkai vajuos. Gerieji
samariečiai - talkininkai yra
maloniai prasomi registruoti
šiose vietose:

North Side, B. Tubelis, 5015 N.
Kenmore Ave., ED1-3352; West
Side, V. Orvidienė, 2355 S.
Hoyne Ave., YA7-1838; Bridge-
port, L. Petrauskas, 3000 S.
Halsted St., YA7-5516; Loop
of Lake, J. Litvinas, 1610 S.
Wood St., YA7-3933; Marquet-
te Park, J. Vepstas, 6933 S.
Washburn, HE1-1176; Mar-
quette Park, R. Simokaitienė,
2531 W. 61 St., WA5-921; Ga-
ge Park, J. Silas, 659 W. 55 St.,
873-9269; Roseland, V. Jankas,
4105 S. Prairie, IN 8-7153; 18
Kolonija, V. Navickas,
1705 S. Newberry Ave.,
733-1657; Cicero, V. Jankas, 6511
N. 1611 So. 19 Ave., TO 3-3116;
Melrose Park, A. Jariene, 1409
N. 36 St. E1 3-1610; Lemont,
kun. Dr. F. Gureckas, Holy Fam-
ily Villa; Willow Springs, Va-
lerijonas Simkus, 515 Noltan
Ave., TE 9-5531.

Vajuos talkininkai gali regis-
truotis ir vajuos komiteto bū-
stinėje: 1611 So. 19 Ave., Ci-
cero, Ill. Tel. TO 3-3116.

PIRKITE JAV TAUPYMO BCNUS

Prescription Specialists
J and J PHARMACY
ROBERT KOVERA —
ARLENE AZUKAS
your R. PH.
IMPORTED PERFUMES —
MAX FACTOR COSMETICS
LITHUANIAN
GREETING CARDS
2557 WEST 69th STREET
Tel: 7-64252

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos
(Standartinės ir Automatinės)
ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-T
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GR 4-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI | LIETUVA
Ir kitus kraštus
P. NEZJINSKAS, 4045 Archer,
Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5990

GARBAGE DRUMS
WITH COVERS & HANDLES
30 & 50 gal. Free delivery
5757 S. Halsted & 5622 S. Racine
Tel. 224-4362 — 434-1113

SIUNČIAMI SIUNTINIAI
I LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.
DIDELIS PASIRINKIMAS
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS
GIFT PARCEL CO.
3320 S. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIUSKIENE
Atidaryti darbo dien. 9-6 val.
Pirm. ir ketvirt. 9-9 val. vak.

SIUNTINIAI | LIETUVA — MAISTAS IR MĖSOS PRODUKTAI
Icenzijuota lietuvių imonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3212 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
2439 W. 69 St. ir 2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill.
Telef. WA 5-2737
DIDELIS IŠPARDAVIMAS medžiagų ir visų kity Lietuvoje pagaidu-
jamų prekių žymiai PAPIGINTOMIS KAINOMIS.
Akordeonai, sluvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai,
pianinalai, motociklai, iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėly.
Vedėjai E. ir V. ZUKAUSKAI

DIDELIS IVYKIS
Naujos rašomos mašinėlis su lietuvių ir kity kalbų raldynais, tą mašinėle beveik gali-
ma įsidėti į kilsenę, o rašo geriau kaip didelė. Tokią mašinėle galima lengvai pasiūsti į Lie-
tuvą ir kitus kraštus. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į
J. KARVELIO PREKYBOS NAMUS
2715 West 71st Street Chicago, Illinois Tel. 471-1214

TRUMPAI

Jonas Juška, vasara pra-
leides savo ūkyje, kuris yra
Lake Villa, Ill. srityje, vel iš-
vaziavo į Floridą, kur turi sa-
vo namą 1001 50th St. South
Tampa 5, Fla. Prieš išvaziuo-
damas Juška užsimokejo Nau-
jienų prameratą ir pridėjo
porą dolerių Naujienų Mašinų
Fondui.

Lietuvių Suvalkiečių Dr-
ja, kuri yra labai veikli ir gyva
organizacija, lapkričio 15 d. t.
sekmadienį, Hollywood salie-
sėje rengia viešą pramogą su
atafinkamais įvairumais, tuo
pradedama savo 27 metų darbo
veiklą Chicagoje.

Jonas Svabas yra miręs
prieš 11 metų. Jisai gyveno
šiaurinėje miesto dalyje, bet
turėjo savo namus ir Marquet-
te Parko rajone, prie 67 ir
Campbell Ave., kuriuos dabar
tvarko jo žmona Elena Svabi-
nė. Vyro pagerbimui Cicero bu-
vo pamaldos bažnyčioje ir salė-
je įvyko pusrūčiai. Dalyvavo
apie 100 asmenų. Tiek daug ji-
sai turėjo pažįstamų ir draugų.
Buvo kilęs nuo Alvisto, Vilka-
pskr.

Jonas Sukys, 3204 South
Halsted st., buvo užpultas trijų
jaunuolių ir sunkiai sužeis-
tas prie Green ir 33 gatvių
kampu. Jisai paguldytas Cen-
tral Community ligoninėje. Jam
sužeista galva keliose vietose ir
įlaužta galvos kaulai. Policija
ieško piktadarių.

Skubus Spaudos komisi-
jos narių posėdis, kuris rūpi-
nasi tinkamu žuvusių už Lie-
tuvos laisvę pagerbimu gegužės
23 d. McCormick salėje, yra
suaukiamas šį sekmadienį, 11 v.
Jaunimo Centre, kur bus ir
"Requiem" repeticija.

Jonas Talalas LB centro
valdybos pakviestas sutiko va-
dovauti JAV LB centrinei apy-
linkėi ir sudaryti jos valdybą.
Centrinėje apylinkėje telkiami
visi lietuviai, kurie gyvena to-
liau nuo lietuvių gyvenamų
vietovių, kuriose veikia JAV
LB apylinkės. Centrinės apy-
linkės adresas: Jonas Talalas,
7173 So. Ashland Ave., Chica-
go 36, Ill. Praėjusio LB cen-
tro valdybos kadencijoje, cen-
trinės apylinkės valdybą suda-
rė: adv. Rapolas Skipitis —
pirmininkas, Liucija Stasiūni-
nė — ižd. ir Jonas Talalas —
sekr.

Kun. B. Suginto ir V.
Šimkaus išleistuvės, jiems iš-
vaziuojant lgtai ir tolimai ke-
lionei į Europą, Indiją, Austr-
liją ir kitur, įvyko spalio 29 d.
Antano ir Idos Valauskų nam-
uose. Tarp kity dalyvavo
kun. dr. A. Juška, kun. Baltri-
mas, A. Gintneris, P. Dirks,
Šukelį šeima ir kiti. Vaisės
paruošė A. ir I. Valauskai. Bu-
vo paskelbta ir išsiaiškinta ke-
lionės tikslai ir jiems palinkėta
laimingai sugrįžti atgal jau ki-
tais 1965 m. Jie kelionę atlika
lėktuvais ir grįš per Los Ange-
les miestą.

Chicago Lietuvių Opera
kviečia lietuvių visuomenę
gausiai atsilankyti į operos ba-
lių, kuris rengiamas lapkričio
21 d., 8:00 val. vak., Keymons
budis, 4711 W. Madison St.
Meninę programą atliks ameri-
kiečių tarpe iškilę baletininkai
Violeta Karosaitė ir Jaunutis
Puodžiūnas. Programą praves
akt. Juozas Raudonis. Gros pa-
didintas orkestras. L. Bichne-
vičiaus vedamas. Operos choro
nariai aptarnaus savo svečius.
Stalų užsakymus priima ir vis-
as informacijas teikia Margari-
ta Momkienė šiuo telefonu:
WA 5-6193. Visas pilnas aki-
riamas pavarasį rengiamo par-
tizanu bei kity žuvusiųjų už
laisvę pagerbimo koncerto iš-
laidoms padengti. (Pr.)

Didelis Ivykis
Naujos rašomos mašinėlis su lietuvių ir kity kalbų raldynais, tą mašinėle beveik gali-
ma įsidėti į kilsenę, o rašo geriau kaip didelė. Tokią mašinėle galima lengvai pasiūsti į Lie-
tuvą ir kitus kraštus. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į
J. KARVELIO PREKYBOS NAMUS
2715 West 71st Street Chicago, Illinois Tel. 471-1214

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

EXCELLENT OPENINGS FOR
WAITRESSES
ALL SHIFTS
FULL AND PART TIME POSITIONS AVAILABLE
EXPERIENCE NOT NECESSARY
UNIFORMS AND MEALS ARE FURNISHED.
PENNYANT RESTAURANT
Dempster, Morton Grove, Ill.
Phone: 967-6353

REIKALINGOS PADAVEJOS
Nedaug valandų priešpiečiams. Ne-
daug valandų pietums. Kasdien ar
kas savaitę. Geras atlyginimas ir ki-
benpinigiai. Kreiptis į
PICKWICK RESTAURANT
in the Chicago and Northwestern
Railroad Station. Canal & Madison.

HELP WANTED — MALE
Darbininkių Reikia
NEAT APPEARING
MIDDLE AGED MAN
FOR
OFFICE WORK.
Knowledge of English language
preferred.
Call Mr. RANDA
MO 6-2084

REIKALINGAS GAMINTOJAS
IR SPIRUOKLIŲ SUKABINETOJAS
Daug virvalandžių, daug darbu,
visokie priedai, amžius nesvarbu.
PARAGON SPRING CO.
4435-45 West Rice St.
HU 9-6300

REIKALINGAS
SIUVEJAS
Pilnas darbo laikas.
Turi būti patyręs.
1407 WEST 63rd STREET
WA 5-9513

REIKALINGAS LIETUVIS
REAL ESTATE
PARDAVĖJAS
Geros sąlygos, aukštos pajamos.
Kreiptis pas J. Bacevičių
tel. PR 8-2233

Atidaroma
dail. Česlovo Janušo paroda
Amerikos lietuvių dailininkų
sąjunga ėmėsi iniciatyvos su-
rengti dailininko Česlovo Janušo
tapybos parodą, kurios
atidarymas įvyks šį seštadienį
7.30 v. v. Jaunimo Centro pa-
talpoje esančioje Čiurlionio
galerijoje.

Šia paroda rodomas didelis
susidomėjimas, nes dailinin-
kas yra realistas, savo kūrin-
iuose vaizduojąs Lietuvos
gamtos vaizdus. Bet męstai-
niausia jo tema yra jūros
vaizdai, įvairių šviesų atspal-
viuose.

Dailininko Česlovo Janušo
paveikly yra įsigiję daug mu-
ziejų, įvairios įstaigos ir daug
pavienių asmenų. Lietuvice
vienos parodos metu buvo iš-
parduota net 64 paveikslai,
kas mūsų dailės istorijoje re-
tėnybė.

Amerikoje gyvendamas, jis
už savo tapybą yra laimėjęs
kelias pirmasias vietas ir įvai-
rių dailės, meno klubų kvie-
čiamas yra demonstravęs savo
tapybos techniką.

Brodskis paleistas
Už "valkatavimą" praeitą
pavasarij nuteistas penktemis
metams prievartos darbų Sibi-
rijo, sovietų rašytojas - poetas
Josif Brodskis, 24 metų am-
žiaus, paleistas į laisvę. Kaip
pamenama, dėl jo teismo buvo
kilę karštų protestų ne tik so-
vietų, bet ir kity šalių intelek-
tualų tarpe. Masėvoj kalbama,
kad ir Pasternako draugas
Ivinskio paleidimas iš Sibiro
tuojau po Nikitos Chruščiovo
nuvertimo rodo, jog naujieji
Kremliaus įniamiai nori pro-
dyti esą geresni už buvusius ir
tuomi patraukti savo pusėn so-
vietų intelektualus.

Alberto ir Kastutės Rožėnų
svetainėje įvyksta DIDYSIS ATI-
darymas, lapkričio 6, 7, 8 dien-
omis. Maloniai kviečiame apsi-
lankyti visus mieltus bičiulius ir
pažįstamus. Pasivažišinsime ska-
niais užkandžiais ir pasoksimė
kvarteto muziką griežiant. Ad-
resas: 2453 West 71st Street
"Budweiser". (Sk)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Žemė — Parduvinimi
Pasakolės, perkant namus, daromos ligiems terminams
ir žemais nuomimėiais mėnesiniais išmokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreiptis į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

2 BUTŲ modern. mūrinis, 4 1/2 ir
4 1/2, platus skybas, atskiros garo žil-
mos, mūrinis garžas, arti . 115 ir
Artesian, priemama kaina.
6 1/2 KAMB. MEDINIS, alyva šild.,
vandens apšėtimui kontrolė, garžas,
arti 55 ir Ad St. Tik \$10,500.
5 KAMB. MORINIS, nauja gazo šil-
lima, garžas, arti 64 ir Sacramento.
\$17,500.
3 BUTŲ MORINIS CICEROJE, arti
Western Electric. Naujas šildymas
gazu. Mėnesinės pajamos \$353. Tik
\$27,900.
5 KAMB. MORINIS, arti Nabisco,
naujas garžas, Marq. Parke \$16,000.
2 AUKSTŲ MORINIS, 7 metų senū-
mo, po 3 mieg., atskiros gazo šil-
d., sist., alum. antriejį langai, 1 pietus
nuo 89th ir Crawford. Tik \$35,900.

BUTŲ NUOMAVIMAI
DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISIAS DRAUDIMO REIKALIAS
BELL — REALTY
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

VISAI NAUJAS MŪRAS, 5 1/2 kamb.,
3 mieg., modernus, arti mūšų, \$17,500.
3 BUTŲ MEDINIS, \$1,800 metinių
pajamų, senutė parduota už \$9,000.
BEVEIK NAUJAS, platus 1 1/2 aukš-
to mūras, 4 ir 4 kamb., mūro gara-
žas, Marquette Parke. \$29,000.
2 BUTŲ 1 1/2 aukšto švarus mūras,
6 ir 5 kamb., naujas šild., 2 auto gara-
žas. \$24,900.
2 BUTŲ MEDINIS, 6 ir 5 kamb.,
Marquette Parke, platus lotas, gazo
šild. \$22,400.

PRašome pas mus teirautis dėl visokių namų ir nejudamo turto.
K. VALDIS REAL ESTATE
RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

CICERO — \$12,500
SVARUS, dailus 4 kambarių namu-
kas. Moderni vonia ir virtuvė. Ga-
zo šiluma.
\$1,000 IMOKETI
6 KAMBARŲ BUTAS savininkui ir

ŠATAS REALTY
4936 WEST 15th STREET
CICERO 50, ILLINOIS
Office: OL 6-2233

DIDZIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIIŲ
PASIRINKIMAS
APDRAUDA • NOTARIJATAS
LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Walbrook 5-6015

MEDINIS 2x4 rūšys, garžas, Brigh-
ton Parke. \$13,900.
MORINIS, 2x4 ir 2 kamb. rūšys,
Brighton Parke, netoli naujos bažny-
čios, švarus.
MEDINIS BUNG., 5 kamb., su valg.,
centr. šild., Marquette Parke.
MORINIS 2x6, 5 puikus, \$23,500,
Brighton Parke.
MORINIS, 9 butai, tvirtas, geros
pajamos.

ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MAI-
NOME įvairaus dydžio namus visur.
Parūpiname pasakolę, visokeriopą ap-
draudą, veiklia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2688 West 69th Street
Prospect 8-5454

MARQUETTE PARKE, 72 ir Rock-
well St. mūrinis bungalow, 5 1/2
kamb., gazo šild., 35 pėdų skybas,
mažas imokėjimas, kaina \$18,900.
Republic 7-9515.

MARQUETTE PARKE — 15 butų
apartamentinis, 3x5, 9x4 ir 2x3 butus.
Visos vonios modernios ir talios iš-
kiotos. 8 virtuvės turi kabinetus. Pa-
jamų apie 17,000 per metus. Didelis
skybas ir gražus kiemas. Pastatas rū-
pestingai prižiūrimas. Dėl išvykimo
parduodamas labai nebrangiai.
RE 7-2646

BUSINESS CHANCES
Blind Proges
BRIDGEPORTE IŠNUOMOJAMA
VALGYKLA IR TAVERNIA.
geros pajamos iš skerdyklų darbininkų.
Skambinti Mrs. Gard.
Tel. 247-5443 arba TO 2-7904.

"NAUJENOS" SKAITO VISŲ
SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI,
BIZNIERIAI, PROFESIONALAI,
DVASININKAI, VALS-
TYBININKAI, MOKSLININKAI,
JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS"
PADUODA TEISINGIAUSIAS
ZINIAS IR GERIAUSIAS
RAŠTUS

FARMS FOR SALE
Okiai Parduvinimi
DVI FARMOS WISCONSINE
Viena laika kitos, viena 85 akrai ir
extra trobesiai, \$12,500. Kita 285 ak-
rai, neblogi trobesiai, \$10,500. Imo-
kėti reikia 20%.
Parduos abi drauge ar atskirai po
vieng.
Be to 160 akrų dar viena ferma.
\$5,500.
RASSBACH REALTY
Box 202
MENOMONIE, WIS.

10 AKRŲ ŽEMES prie 4 linijų High-
way No. 90, arti didelės industrijos,
18 mylių nuo Pensacola; 5 kamb. me-
dinis gyvenamas namas, moderniškii
įrenginiai, 1 akras pievos su dideliais
medžiais, gražus namas, puiki vieta
biznui, pav. motelių, Stalls R. Gaug-
er, Route 2, Box 81, Milton, Florida.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
IŠNUOMOJAMI miegamieji kambariai
tik vyrams, 3210 So. Halsted Street.
iš ryto skambinti telef. YA 7-5495,
po 5 val. vakarais belisti į duris.

IŠNUOMOJAMAS 5 1/2 kamb. butas,
2-me aukšte su garžu. Tik suaugu-
siems. \$90 mėnesiui. Tel. 776-3721.

MARQUETTE PARKE išnuomojamas
3 kambarių apšildomas butas rūsyje.
Skambinti GRovehill 6-2027 nuo 8 val.
ryto iki 2 val. po pietų.

IŠNUOMOJAMAS SVIESUS KAMBAR-
YRS vyrai, 2-me aukšte, su atskiru
ėjimu. 4401 So. Talman Ave.
LA 3-8944

DVIEM MOTERIM pigiai išnuomoja-
mas modernus, naujas bungalow,
So. Oakley Ave., prie 68th St., pas-
kutini kambari savininkas pasiūkė
sau gyventi. Skambinti po 4 val. vak.
tel. 476-5647.

IŠNUOMOJAMAS VYZRUS KAM-
BARYS dirbančiam vyrui ar pensi-
ninkui prie mažos šeimos.
Tel. WA 5-5903

IŠNUOMOJAMAS 3 1/2 KAMB. BUTAS,
pečiūm šildomas, 2-me aukšte iš kie-
mo. — 5827 So. Claremont Ave.

BRIGHTON PARKO centre išnuomo-
jamas 3 1/2 kamb. butas su baldais.
Yards 7-8588.

IŠNUOMOJAMAS didelis kambarys
su baldais, šildytuvu ir virinimui pe-
čiūm atskiras įėjimas, teirautis
2-me aukšte 4435 So. Campbell Ave.

IŠNUOMOJAMAS kambarys, galima
naudotis virtuve, arti 56 ir Ashland.
HE 4-0433.

IŠNUOMOJAMAS kambarys pirma-
me aukšte su buto privilegijomis.
Didelis ir šviesus. Teirautis iki 3 po
pietų. 925-7431.

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir vir-
tuvė, atskiras įėjimas. 911 W. 32nd
Street.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namy Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTORS
Istatome šiltu oru pučiamus pečius,
vandens boilerius ir oro vėsinčius.
Vieninteliai iš lietuvių turime miesto
leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND
SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.
Ofiso tel. 277-1442
JUOZAS ZEMAITIS — OL 6-0412
ir
VICTOR SKADE — ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus v-
sių rūšių namo apšildymo pečius ir
air-conditioning į naujus ir senus na-
mus. Irengiu vandens boilerius ir
stogų rinas (gutter). Darbas atlie-
kamas greitai ir garantuotai.
Apskaičiuojami nemokamai.
Turfu leidimus dirbti mieste ir
užmieste.

Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Durta prieš 50 metų
STOGŲ DENGIMAS IR RINOS
MES TAISOM, DAZOM RINAS, nu-
tektumuosius vamzdelius ir šilumą
smala vidų ilgesiam naudojimui;
naujos rinos įtaisomos iš nerūdijan-
čio metalo, kurio nereikia dažyti.
Plotelių ir šilumų stogų taisymas,
smalinimas ar naujai uždengimas. Ka-
miniai ir "smokestack" pertaisomi ir
ištaisomi — "tackpointed". Mes at-
liekam lauko dažymus, mūro užstaty-
mo "tackpointing" ir cemento
darbus.
PILNAI APSIDRAUDE. Darbas ga-
rantuotas. Nemokamas įkainavimas.
Atidara visą laiką
Skambinti
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Dirbame šiemus metu.

A. ABALL ROOFING CO.
Skubiai atlieka darbą
ir pilnai jį garantuoja.

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.
LIETUVIŠKA STATYBOS FIRMA
Projektuojame ir statome įvairius pastatus
Sutvarkome miesto nusižengimo (violation) problemas.
2501 WEST 69th St. — Republic 7-8949